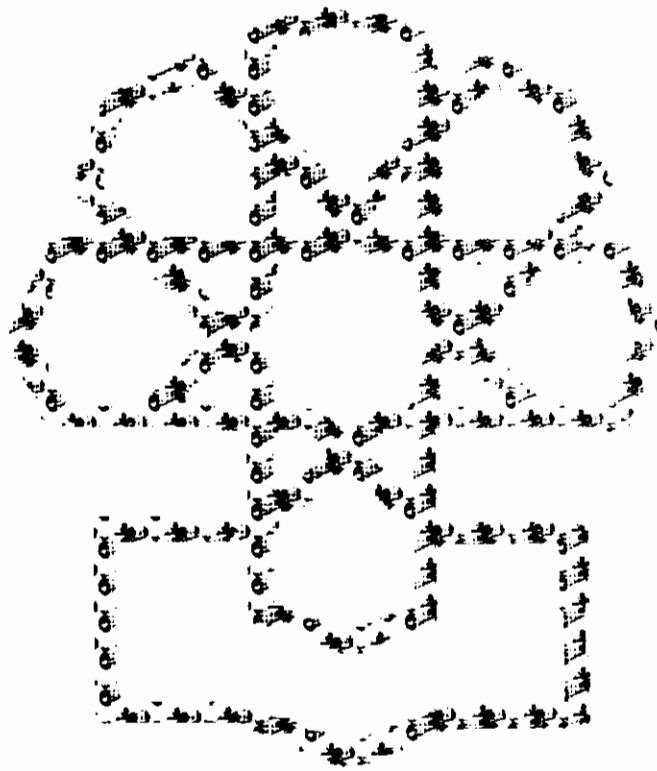

دیباچه‌ای بر بحث اصلاح قانون انتخابات (۲)

هم‌سنجی طرح اصلاح قانون انتخابات و لایحه اصلاح قانون انتخابات

معاونت پژوهشی
اردیبهشت ۱۳۷۸

کار: دفتر بررسی‌های حقوقی

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
کتابخانه و واحد اسناد و اطلاع‌رسانی فارابی
شماره: ۱۰۷۲۶
تاریخ: ۷۸/۳/۴

کد گزارش: ۴۱۰۴۴۱۳

بسمه تعالی

دیباچه‌ای بر بحث اصلاح قانون انتخابات (۲)
هم‌سنجی طرح اصلاح قانون انتخابات و لایحه اصلاح قانون انتخابات

کد گزارش: ۴۱۰۴۴۱۳

ماده ۳

موضوع ماده - مرجع نظارت و نحوه نظارت بر انتخابات مجلس شورای اسلامی
قانون فعلی - نظارت استصوابی توسط شورای نگهبان
طرح اصلاح قانون - نظارت استصوابی توسط شورای نگهبان تکرار ماده ۳ فعلی
لایحه اصلاح قانون - حذف نظارت استصوابی - تغییر متن و عبارات ماده
* در صدر ماده عبارت «شورای اسلامی» به کلمه «مجلس» اضافه شده است.

ماده ۴

موضوع ماده - انتخابات میان دوره‌ای
۱- متن پیشنهادی طرح عیناً همان متن قانون فعلی است
۲- لایحه نیز حاوی پیشنهاد خاصی نیست

ماده ۵

موضوع: انجام وظیفه سرپرستان وزارت کشور، استانداری... به جای وزیر کشور، استاندار و... متن
پیشنهادی طرح همان متن قانون فعلی است. لایحه نیز پیشنهادی ندارد.

ماده ۶

موضوع: احتساب دوره نمایندگی به عنوان سنوات خدمتی برای کارمندان
در متن طرح عبارت «نهادهای عمومی» اضافه شده است.

ماده ۷

متن پیشنهادی طرح عیناً متن قانون فعلی است و لایحه نیز پیشنهادی ندارد

ماده ۸

موضوع: اکثریت در مرحله اول و دوم
متن پیشنهادی طرح همان متن قانون فعلی است با این تفاوت که عبارت «و هر جا در قانون انتخابات در
مرحله اول اکثریت مطلق وجود دارد به اکثریت $\frac{1}{3}$ تبدیل می‌شود» از انتهای آن حذف شده است.
تبصره ۱ ماده تکرار همان تبصره ۱ فعلی است
در تبصره ۲ عبارت «یا اعتبارنامه منتخبین مورد تأیید مجلس واقع نشود» در سطر و کلمه «حداکثر» در
سطر سوم و کلمه «از تاریخ» در سطر چهارم و عبارت «حوزه در بین» در سطر چهارم و عبارت «مورد نظر
محاسبه می‌شود» در انتهای تبصره اضافه شده است تبصره ۴ طرح نیز پیشنهاد جدیدی است که در قانون
فعلی وجود ندارد.

ماده ۹

موضوع: چگونگی راه‌یابی داوطلبین نمایندگی به مرحله دوم

متن پیشنهادی طرح عیناً همان متن قانون فعلی است
لایحه نیز پیشنهادی ندارد

ماده ۱۰

متن طرح پیشنهادی عیناً تکرار متن قانون فعلی است
لایحه نیز پیشنهادی ندارد

ماده ۱۲

متن طرح پیشنهادی عیناً تکرار متن قانون فعلی است
لایحه نیز پیشنهادی ندارد

مواد ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷ و ۱۸

عیناً تکرار متن مواد قانون فعلی است

لایحه نیز درخصوص موارد مذکور پیشنهادی ندارد

ماده ۱۹

موضوع ماده - آراء باطل

متن پیشنهادی طرح عیناً تکرار متن ماده ۱۹ قانون فعلی است

در لایحه پیشنهاد شده است که (پیشنهاد شماره ۲) «آرای مأخوذه بدون شناسنامه» نیز جز آرای باطل ذکر شود و در قالب بند ۱۳ به ماده ۱۹ اضافه شود.

مواد ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳ و ۲۴

متن پیشنهادی طرح عیناً تکرار متن مواد قانون فعلی است

در لایحه نیز پیشنهادی درخصوص مواد مذکور وجود ندارد

ماده ۲۵

موضوع: بازرسی وزارت کشور از جریان انتخابات

متن پیشنهادی طرح عیناً تکرار متن ماده ۲۵ قانون فعلی است

در لایحه پیشنهاد شده است که یک تبصره به شرح ذیل به ماده ۲۵ اضافه شود

«رئیس جمهور نیز می تواند مأمورانی را جهت بازرسی و کنترل جریان انتخابات و شعب ثبت نام و اخذ رأی تعیین و اعزام نماید».

ماده ۲۷

موضوع: شرایط انتخاب کنندگان

متن طرح پیشنهادی عیناً متن قانون فعلی است و لایحه نیز پیشنهاد خاصی ندارد

ماده ۲۸

موضوع: شرایط انتخاب شوندهگان

۱- در بند ۱ طرح عبارت «نظام مقدس جمهوری اسلامی» اضافه شده است.

۲- بند ۳ قانون فعلی حذف شده است.

۳- در بند ۴ طرح به جای عبارت «سواد خواندن و نوشتن به قدر کافی» عبارت «حداقل مدرک دیپلم یا معادل آن» قید شده است.

۴- حسن شهرت در حوزه انتخابیه نیز در بند ۵ طرح آمده است.

در لایحه به جای ذکر شرایط انتخاب شونده‌گان به صورت اثباتی و ایجابی مواع انتخاب شدن به صورت سلبی بیان شده است در قالب ۱۵ بند و در قالب تبصره ۲ نیز دو شرط را به صورت اثباتی بیان نموده است. بندهای ۱، ۲، ۳، ۴ و ۱۰ ماده و بندهای ۱ و ۲ تبصره لایحه در واقع بیان همان ۷ بند مندرج در قانون فعلی است و سایر بندها مطالب برگرفته از ماده ۳۰ قانون فعلی می‌باشد.

ماده ۲۹

موضوع: ذکر اشخاصی که به واسطه شغل خود نمی‌توانند کاندید نمایندگی شوند

۱- در قانون فعلی همه اشخاص مذکور در قالب دو بند کلی ذکر شده‌اند. اما در طرح در قالب یک ماده مطالب بیان گردیده است.

۲- صدر ماده به شرح ذیل تغییر یافته است

«اشخاص زیر از داوطلب شدن در حوزه‌های انتخابیه سراسر کشور محرومند مگر این که حداقل ۲ ماه قبل از ثبت نام خود استعفا نموده و به هیچ وجه در آن پست شاغل نباشد».

در واقع صدر ماده ۲۹ قانون فعلی و تبصره ۲ آن در قالب عبارت مذکور ادغام شده‌اند.

۳- موارد زیر نیز در طرح اضافه شده است.

- مشاورین معاونین رئیس جمهور؛

- رؤسای دفاتر سران سه قوه؛

- مدیران کل و سرپرستان ادارات کل وزارت کشور و مدیران کل حوزه وزارتی و رؤسای دفاتر وزرا؛

- معاونین و مشاورین رئیس دیوان عدالت اداری؛

- معاونین و مشاورین رئیس سازمان بازرسی کل کشور؛

- سرپرستان سازمان‌ها و ادارات کل و جانشینان و معاونین آنها در نیروهای مسلح؛

- رؤسای مناطق شهرداری؛

- قید «در مرکز» برای «رؤسا و سرپرستان سازمان‌های دولتی، حذف شده است؛

- عبارت «وزارت اطلاعات در سراسر کشور مگر آن که چهار ماه قبل از ثبت نام از سمت خود استعفا نموده و به هیچ وجه در آن پست شاغل نباشند».

در خصوص شاغلان در وزارت اطلاعات حذف شده است (بند ۲۷ طرح)

۴- موارد بند ۲ ماده ۲۹ در قالب ماده ۲۷ ذکر شده و موارد زیر اضافه شده است.

- رؤسا و سرپرستان مؤسسات آموزش عالی، واحدها و شعب آنها.

- در مورد اعضای هیئت مدیره و مدیران شرکت‌ها، عبارت «در حوزه مأموریت خود» حذف و به جای آن عبارت «در استان و شهرستان» قید شده است.

- سرپرستان مناطق و رؤسای شعب بانک‌ها در استان و شهرستان.

- سرپرستان دفاتر سازمان تبلیغات اسلامی در مرکز استان و شهرستان.

- مدیران مراکز صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران.

- تبصره‌های ۱، ۲، ۳ و ۴ نیز اضافه شده و جدید است.

موارد ذکر شده در لایحه بسیار محدود است و شامل ۷ بند می‌باشد که در مقایسه با طرح و قانون فعلی در

راستای حذف قسمت‌های زیادی از متن ماده بوده و ظاهر در این است که خواسته است ممنوعیت کاندید شدن برای بسیاری از مقامات اجرایی را حذف نماید.

ماده ۳۰

موضوع: اشخاص محروم از داوطلب شدن برای نمایندگی

- ۱- متن ماده ۳۰ طرح عیناً همان متن ماده ۳۰ فعلی است.
- ۲- در لایحه موارد مندرج در ماده ۳۰ قانون فعلی در قالب ماده ۲۸ آمده و متن ماده ۳۰ کاملاً جدیدی است که اشاره می‌نماید. اصل بر برائت است و محروم شدن شخصی از داوطلبی نمایندگی باید مستند و مستدل باشد.

ماده ۳۱

موضوع تشکیل هیئت اجرایی

- ۱- در متن پیشنهادی طرح عبارت «پنج روز» به «شش روز» تغییر یافته است.
  - ۲- عبارت «موضوع ماده ۳۳» نیز به «موضوع ماده ۳۲» تغییر یافته است. که به نظر می‌رسد همان عبارت قانون فعلی (موضوع ماده ۳۳) صحیح است.
  - ۳- در لایحه نیز اشاره شده که عبارت «موضوع ماده ۳۳» به «موضوع ماده ۳۲» تغییر یابد و این بدان جهت است که در لایحه پیشنهاد شده ماده ۳۳ حذف شود و مفاد آن در ماده ۳۲ ادغام گردد که در این حالت پیشنهاد درستی خواهد بود.
- * تبصره ماده ۳۱ قانون فعلی بهتر است به جهت ارتباط موضوعی ذیل ماده ۳۳ قانون فعلی یا ذیل ماده ۳۲ پیشنهادی لایحه ذکر شود.

ماده ۳۲

- ۱- در طرح، این ماده حذف شده است.
- ۲- در لایحه نیز ماده ۳۲ قانون فعلی حذف و متن جدیدی جایگزین آن گردیده که در واقع با تغییراتی کلی مضمون ماده ۳۳ فعلی است.

ماده ۳۳

موضوع: چگونگی تعیین و معرفی معتمدین محلی برای تشکیل هیئت اجرایی

- ۱- در طرح پیشنهادی متن این ماده با تغییرات ذیل در قالب ماده ۳۲ ذکر شده است.
- عبارت «معتمدین محلی واجد شرایط» به «معتمدین بومی یا حداقل دارای ششال سابقه سکونت در حوزه انتخابیه را از بین کلیه اقشار واجد شرایط در این قانون» تغییر یافته است.
- در تبصره ۱ عبارت «به همان تعداد» به «به تعداد دو برابر» تغییر یافته است.
- در همان تبصره عبارت «هیئت نظارت موظف است حداکثر ظرف ۲۴ ساعت نظر خود را کتبا اعلام نماید» اضافه شده است.
- تبصره ۳ در طرح کاملاً جدید است و در قانون فعلی نیست.

- ۲- در لایحه تعیین و معرفی ۳۰ نفر معتمد محلی به فرمانداران و بخشداران مرکز حوزه انتخابیه محول شده که ۳۰ نفر مذکور از بین خود ۹ نفر... را انتخاب خواهد کرد. در لایحه با حذف دخالت هیئت نظارت در این مورد متن ماده بسیار مختصر شده و تبصره‌های ماده نیز که مربوط به شرایط معتمدان محلی است در قالب

ماده‌ای جداگانه یعنی ماده ۳۳ ذکر شده است و به صراحت مورد به عنوان موجبات محرومیت از انتخاب شدن به عنوان معتمد ذکر شده است.

ماده ۳۴

۱- متن ماده ۳۴ قانون فعلی در طرح عیناً در قالب ماده ۳۳ بیان شده است.

۲- لایحه در این خصوص پیشنهادی ندارد

ماده ۳۵

۱- در متن طرح ماده ۳۵ با تغییراتی در قالب ماده ۳۴ بیان شده است.

- عبارت «و امضای صورت جلسات و اعتبار نامه منتخبین» به صدر ماده اضافه شده است.

ماده ۳۶

در طرح متن ماده ۳۶ قانون فعلی در قالب ماده ۳۵ بیان شده است.

- عبارت «یا وظایف قانونی خود را انجام ندهند» از سطر سوم حذف و به جای آن عبارت «یا از سمت خود استعفا دهند» اضافه شده است.

- عبارت «به ترتیب اکثریت رأی» نیز به ذیل ماده اضافه شده است.

۲- لایحه پیشنهادی ندارد.

ماده ۳۷

۱- در متن طرح عیناً در قالب ماده ۳۶ بیان شده است

۲- لایحه پیشنهادی ندارد

ماده ۳۸

۱- در طرح در قالب ماده ۳۷ بیان شده- یک تبصره اضافه شده است.

۲- لایحه پیشنهادی ندارد

ماده ۳۹

۱- در طرح در قالب ماده ۳۸ بیان شده (بدون تغییر)

۲- لایحه پیشنهادی ندارد.

ماده ۴۰

۱- در طرح در قالب ماده ۳۹ ذکر شده (بدون تغییر)

۲- لایحه پیشنهادی ندارد

ماده ۴۱

۱- عیناً در قالب ماده ۴۰ طرح ذکر شده است

۲- لایحه پیشنهادی ندارد

ماده ۴۲

۱- عیناً در قالب ماده ۴۱ طرح بیان شده

۲- لایحه پیشنهادی ندارد

ماده ۴۳

۱- عیناً در قالب ماده ۴۲ طرح بیان شده

۲- لایحه پیشنهادی ندارد

ماده ۴۴

۱- عیناً در قالب ماده ۴۳ طرح بیان شده

۲- لایحه پیشنهادی ندارد.

ماده ۴۵

۱- عیناً در قالب ماده ۴۴ طرح بیان شده است

۲- لایحه، پیشنهادی ندارد

ماده ۴۶

۱- محتوای این ماده در طرح در قالب ماده ۴۵ بیان شده است.

- عبارت «رادپو تلویزیون» در سطر پنجم ماده حذف شده است.

- عبارت «کاندیداهای مجلس» به «داوطلبان مجلس» تغییر یافته است.

- تبصره ۳ ماده ۴۵ طرح کاملاً جدید بود و اضافه شده است.

۲- لایحه پیشنهادی ندارد

ماده ۴۷

۱- ماده ۴۷ قانون فعلی در قالب ماده ۴۶ طرح بیان شده است.

- عبارت «نامزدهای نمایندگی» به «داوطلبان مجلس» تغییر یافته است.

- عبارت «و مراتب انصراف توسط وزارت کشور فوراً به اطلاع هیئت مرکزی نظارت می‌رسد» اضافه شده است.

۳- لایحه پیشنهادی ندارد.

ماده ۴۸

۱- در طرح ماده ۴۸ در قالب ماده ۴۷ بیان شده است و عبارت «وزارت کشور نیز موظف است تصویری از

مشخصات کامل داوطلبان را روزانه به هیئت مرکزی نظارت اعلام نماید» به ذیل ماده اضافه شده است.

۲- لایحه پیشنهادی ندارد.

ماده ۴۹

۱- در طرح این ماده در قالب ماده ۴۸ بیان شده و عبارت «ظرف چهل و هشت (۴۸) ساعت نظر خود را»

حذف و به جای عبارت «ظرف پنج روز نتیجه بررسی را» قید شده است.

۲- در لایحه پیشنهاد شده است (پیشنهاد شماره ۱۱) که عبارت «و شورای نگهبان» حذف و...

ماده ۵۰

۱- متن این ماده در قالب ماده ۴۹ طرح آمده است. دو سطر آخر ماده ۴۹ طرح جدید و اضافه شده است.

۲- لایحه پیشنهادی ندارد.

ماده ۵۱

۱- متن این ماده در قالب ماده ۵۰ طرح بیان شده است. در ماده ۵۰ طرح یک تبصره به ماده اضافه شده است

مبنی بر مستند و مستدل بودن رد صلاحیت کاندیداها.

۲- در پیشنهاد شماره ۱۲ لایحه عبارت «و بلافاصله نتایج را به فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه

مربوطه اعلام کند» به ذیل ماده اضافه شده و یک تبصره نیز به شرح ذیل به ماده اضافه شده است.
تبصره - اعلام احراز عدم صلاحیت نامزدهای نمایندگی مجلس باید همراه با ذکر استناد قانونی باشد.

ماده ۵۲

- ۱- متن ماده ۵۲ قانون فعلی در قالب ماده ۵۱ طرح آمده است.
- عبارت «با ذکر استناد قانونی» در سطر دوم و «به ضمیمه اسناد و مدارک» در سطر سوم اضافه شده است.
- ۲- پیشنهاد شماره ۱۳ لایحه در خصوص ماده ۵۲ می باشد در این پیشنهاد فرمانداران و بخشداران و وظیفه‌ای برای اطلاع دادن به هیئت نظارت استان ندارند و اشاره شده که ابلاغ تأیید یارد صلاحیت محرمانه است.

ماده ۵۳

- ۱- متن این ماده در طرح در قالب ماده ۵۲ بیان شده است.
- عبارت «پنج روز» در سطر اول به «هفت روز» تغییر یافته است.
- عبارت «با استناد قانونی» در سطر دوم تبصره ۱ اضافه شده است.
- در ذیل تبصره نیز علاوه بر یک تغییر عبارتی مهلت ۱۵ روز برای شورای نگهبان به ۲۰ روز تغییر یافته است.
- ۲- پیشنهاد شماره ۱۴ لایحه مربوط به این ماده است که:
عبارت «بلافاصله یک نسخه از صورتجلسه برای فرماندار یا بخشدار ارسال می‌گردد» به صدر ماده اضافه شده.
هیئت نظارت استان فقط در خصوص کسانی که صلاحیت‌شان رد شده از هیئت نظارت مرکزی کسب تکلیف می‌کند و در خصوص افراد دیگر نیازی به کسب نظر هیئت مرکزی نظارت نیست.
برای اعتراض داوطلب به شورای نگهبان مدت ۴ روز قرار داده شده است و مدت ابلاغ به کاندیداها یک روز پیش‌بینی شده است.
مهلت اظهار نظر شورای نگهبان به جای ۱۵ روز ۱۰ روز پیش‌بینی شده است.
و سایر تعییرات عبارتی.

ماده ۵۴

- ۱- متن این ماده در قالب ماده ۵۳ طرح بیان شده است:
عبارت ماده (۳۳) به «ماده (۳۲) و (۳۵)» تغییر یافته است.
تبصره ماده ۵۳ طرح جدید و اضافه شده است.
- ۲- پیشنهاد شماره ۱۵ لایحه در خصوص جایگزینی یک متن جدید به جای متن فعلی ماده ۵۴ می باشد.
به جای عبارت «صلاحیت داوطلبان» عبارت «شرایط قانونی داوطلبان» به کار رفته است.
عبارت «با اطلاع و تأیید هیئت نظارت...» به «با اطلاع هیئت نظارت...» تغییر یافته است. در واقع در این قسمت نظارت شورای نگهبان از استصوابی به استطلاعی تبدیل خواهد شد.
با توجه به پیشنهاد قبلی لایحه در خصوص ماده ۳۲ عبارت ماده ۳۳ به ماده ۳۲ تغییر یافته است.

ماده ۵۵

- ۱- در طرح این ماده در قالب ماده ۵۶ بیان شده است تبصره این ماده در قانون فعلی در قالب ماده ۵۵ طرح آمده است.

۲- تبصره ماده ۵۵ در پیشنهاد شماره ۱۰ لایحه تغییراتی اساسی یافته است.

ماده ۵۶

۱- ماده ۵۶ طرح همان ماده ۵۶ قانون فعلی است که در ماده ۵۶ طرح تبصره‌های ۱ و ۲ ماده ۵۶ قانون فعلی حذف شده است.

۲- در لایحه در قالب پیشنهاد شماره ۱۶ عبارت ماده (۵۲) حذف شده است - تبصره ۱ نیز حذف شده است و تبصره ۲ عیناً ابقاگر دیده است.

ماده ۵۷

۱- متن ماده ۵۷ قانون فعلی عیناً در قالب ماده ۵۸ طرح آمده است.

۲- لایحه نیز پیشنهادی ندارد.

ماده ۵۸

۱- متن ماده ۵۸ قانون فعلی با اعمال تغییراتی در قالب ماده ۵۹ طرح بیان شده است

- عبارت رادیو و تلویزیون در سطر دوم به «صدا و سیما» تغییر یافته است.

- تبصره ۲ حذف شده است.

- به ماده واحده مصوب ۱۳۷۰/۱۲/۲۱ توجهی نشده است.

ماده واحده: «ممنوع بودن تبلیغات توسط صدا و سیما و جراید شامل بخش مستقیم مذاکرات مجلس شورای اسلامی و درج آن در جراید نمی‌شود».

۲- لایحه پیشنهادی ندارد.

ماده ۵۹

۱- متن این ماده در قالب ماده ۶۱ طرح آمده است با این تغییر که به جای عبارت «مقامات اجرایی» از عبارت

«اعضای هیئت‌های اجرایی» استفاده شده است و در واقع دایره افراد مشمول ماده کاهش یافته است و این

به دلیل این است که سایر مقامات اجرایی در تبصره ۳ ماده ۵۷ پیشنهادی که ناظر به ماده ۲۹ طرح می‌باشد

مورد اشاره قرار گرفته‌اند.

۲- لایحه پیشنهاد خاصی ندارد.

ماده ۶۰

۱- متن ماده ۶۰ قانون فعلی با اعمال یک سری تغییرات در قالب ماده ۶۲ طرح بیان شده است.

- بعد از عبارت «مؤسسات آموزشی» عبارت «دولتی و وابسته به دولت» حذف گردیده و به جای آن عبارت زیر اضافه شده است.

«... تابلوهای منصوبه در معابر عمومی توسط بخش دولتی و وابسته به دولت و صندوق‌های پست، باجه‌های

تلفن، پست‌های برق و تلفن، تابلوها و املاک بخش خصوصی، مگر با رضایت مالکان یا متعرفان» تبصره

ماده نیز که براساس ماده واحده ۱۳۷۰/۱۲/۲۷ به آن اضافه شده بود حذف شده و محتوای آن در ماده ۵۷

طرح آمده است.

۲- لایحه نیز پیشنهاد خاصی ندارد.

ماده ۶۱

۱- متن این ماده عیناً در ماده ۶۳ طرح تکرار شده است.

۲- لایحه نیز پیشنهاد خاصی ندارد.

ماده ۶۱ مکرر

- ۱- متن این ماده در قالب ماده ۶۴ طرح بیان شده است با این تفاوت که عبارت «استفاده کاندیدها از پوسته‌های رنگی در تبلیغات انتخاباتی ممنوع است» از آخر ماده حذف شده (به دلیل این که در طرح نحوه و روش تبلیغات در ماده ۵۷ آمده است) و یک تبصره به ماده اضافه شده است.
- ۲- لایحه نیز پیشنهادی ندارد.

ماده ۶۲

- ۱- متن این ماده در قالب ماده ۶۵ طرح آمده است با این تفاوت که عبارت «سه روز قبل از اخذ رأی» در صدر ماده و عبارت «در مدت سه روز قبل از اخذ رأی» در ذیل ماده حذف شده است.
- ۲- لایحه نیز پیشنهادی ندارد.

ماده ۶۳

- ۱- متن این ماده عیناً در ماده ۶۶ طرح تکرار شده است.
- ۲- لایحه نیز پیشنهادی ندارد.

ماده ۶۴

- ۱- متن این ماده عیناً در ماده ۶۷ طرح تکرار شده است.
- ۲- لایحه نیز پیشنهاد خاصی ندارد.

ماده واحده مصوب ۱۳۷۰/۱۲/۲۷ و استفساریه مصوب ۱۳۷۰/۱۲/۱۴ در خصوص نحوه تبلیغات.

- ۱- در قانون فعلی نحوه و روش تبلیغات به صورت پراکنده در مواد مختلف آمده است. اما در طرح پیشنهادی در یک ماده خاص (ماده ۵۷) متمرکز گردیده است.
- ۲- در قانون فعلی روش‌های ممنوع تبلیغات ذکر شده است در حالی که در ماده ۵۷ روش‌های مجاز تبلیغات ذکر شده است.
- ۳- سخنرانی و پرسش و پاسخ یکی از روش‌های مجاز تبلیغات است که در ماده واحده ۱۳۷۰/۱۲/۲۷ به آن اشاره شده است.
- ۴- انتشار عکس و پوسته از دیگر روش‌های مجاز است که در ماده واحده مذکور در دو نوع مجاز است بدون این که به قطع و اندازة آن اشاره شود در حالی که در بند ۲ ماده ۵۷ طرح در یک نوع و قطع ۳۰×۴۰ مجاز است.
- ۵- انتشار زندگینامه از دیگر روش‌های مجاز است در یک نوع و به رنگ سیاه و سفید حاوی مشخصات فردی و... (بند ۳ ماده ۵۷) که در بند ۱ استفساریه مصوبه ۱۳۷۰/۱۲/۱۴ مورد اشاره قرار گرفته.
- ۶- استفاده از بلندگو در محل سخنرانی (بند ۴ ماده ۵۷ طرح) که در ماده واحده مصوب ۱۳۷۰/۱۲/۲۷ مورد اشاره قرار گرفته است.
- ۷- اعلام حمایت شخصیت‌ها، گروه‌ها، احزاب و... (بند ۵ ماده ۵۷ طرح) که به صورت ناقص در ماده واحده مصوب ۱۳۷۰/۱۲/۲۷ و استفساریه ۱۳۷۰/۱۲/۱۴ مورد اشاره قرار گرفته؛ ناقص از این جهت که فقط به شخصیت‌ها، مجامع و گروه‌ها اشاره کرد. در حالی که در بند ۵ ماده ۵۷ طرح به اتحادیه‌ها، احزاب، انجمن‌های سیاسی، مذهبی، اجتماعی، صنفی و تخصصی و شوارها نیز اشاره شده است.

- در ماده واحد مقرر گردیده که اعلام نظر شخصیت‌ها باید بدون ذکر عنوان و سمت باشد در حالی که چنین چیزی در ماده ۵۷ طرح نیست.

- در ماده ۵۷ طرح اعلام حمایت شخصیت‌ها و مجامع و... منوط به ارائه مدارک کتبی مربوط به حمایت به هیئت اجرایی و نظارت می‌باشد در حالی که در بند ۱ استفساریه اشاره شده که اعلام حمایت به صورت کتبی به خود نامزد نمایندگی ارائه می‌گردد.

۸- در تبصره ۱ ماده ۵۷ استفاده از عکس و تصاویر حضرت امام (ره) و مقام معظم رهبری و ریاست جمهوری در اوراق تبلیغاتی ممنوع شده است در حالی که در قانون فعلی چنین حکمی وجود ندارد.

۹- تبصره ۲ ماده ۵۷ طرح نیز جدید و اضافه شده است.

۱۰- تبصره ۳ ماده ۵۷ اشاره نموده که اشخاص مشمول بند (الف) ماده ۲۹ در کل کشور و مقامات موضوع بند (ب) در استان و حوزه مسئولیت خود نمی‌توانند له یا علیه نامزدها تبلیغ کنند، با مراجعه به ماده ۲۹ طرح و مقایسه آن با تبصره ۲ ماده ۵۶ قانون فعلی نکات زیر قابل توجه است.

۱- در تبصره ۲ ماده ۵۶ کلی گویی شده و به عناوین کلی چون «مسئولان کلیه دستگاه‌های اجرایی، نهادهای انقلاب، قضایی» اشاره شده است در حالی که در ماده ۲۹ اسامی اشخاص به صراحت احصا شده است.

۲- همه اشخاص مشمول تبصره ۲ ماده ۵۶ قانون فعلی در استان و شهرستان و بخش مربوطه حق تبلیغ ندارد در حالی که در ماده ۵۷ بین اشخاص قائل به تفکیک شده بعضی در کل کشور و بعضی در استان و حوزه مسئولیت خود حق تبلیغ ندارند.

۳- در تبصره ۲ ضمانت اجرای تخلف از حکم مندرج در تبصره در خود تبصره پیش‌بینی شده است در حالی که در ماده ۵۷ ضمانت اجرایه بخش جرائم و مجازات‌ها محول شده است.
در خصوص نحوه و روش تبلیغات، لایحه پیشنهادی ارائه نکرده است.

ماده ۶۵

موضوع: احصا مواردی که جرم محسوب می‌شود.

۱- در طرح، این ماده در قالب ماده ۶۸ بیان شده است.

۲- بند ۱۵ و ۱۷ ادغام شده و در واقع دخالت با سند مجعول حذف شده است.

۳- مورد جدیدی در قالب بند ۱۷ طرح با جرائم اضافه شده است که به طور کلی هرگونه عملی را که موجب مخدوش شدن رأی مردم شود جرم دانسته است.

۴- در لایحه پیشنهاد شده که رأی‌گیری بدون شناسنامه نیز جرم تلقی و به عنوان بند ۱۸ به ماده ۶۵ قانون فعلی اضافه شود.

ماده ۶۶

۱- متن این ماده عیناً در ماده ۶۹ طرح تکرار شده است الا این که عبارت کاندیداهای به نامزدهای تغییر یافته است.

۲- لایحه نیز پیشنهادی ندارد.

ماده ۶۷

۱- متن این ماده عیناً در ماده ۷۰ طرح تکرار شده است با این تفاوت جزئی که در تبصره ۳ عبارت «داوطلبان انتخاباتی» حذف و به جای آن عبارت «کسی» قید شده است.

۲- در پیشنهاد شماره ۱۸ لایحه عبارت «صلاحیت داوطلبان» در صدر ماده حذف و به جای آن عبارت «اسامی داوطلبان واجد شرایط» قید شده و تبصره‌های ماده عیناً ابقا گردیده است.

ماده ۶۸

۱- متن این ماده عیناً در ماده ۷۱ طرح تکرار شده است.

۲- لایحه در این خصوص پیشنهادی ندارد.

ماده ۶۹

۱- متن این ماده عیناً در ماده ۷۲ طرح تکرار گردیده است.

۲- در ماده ۷۲ طرح یک تبصره به آن اضافه شده است.

۳- پیشنهاد شماره ۱۹ لایحه متن جدیدی را به عنوان جایگزین ماده ۶۹ قانون فعلی پیشنهاد نموده است که در متن پیشنهادی اولاً ابطال انتخابات و احراز عدم صحت انتخابات به شورای نگهبان محول شده دوماً مقرر گردیده که ابطال و احراز عدم صحت انتخابات مستند به قانون همراه اسناد و مدارک معتبر و با اکثریت مطلق اعضای شورای نگهبان باشد و به اطلاع عموم برسد در حالی که براساس ماده ۷۱ قانون فعلی اطلاع دادن به عموم در این مورد از اختیارات شورای نگهبان است.
در واقع پیشنهاد لایحه ادغام موارد ۶۹ و ۷۱ قانون فعلی است.

ماده ۷۰

۱- متن این ماده عیناً در ماده ۷۳ طرح تکرار شده است با این تفاوت که عبارت «هیئت‌های نظارت» از متن تبصره حذف شده است.

ماده ۷۱

۱- این ماده در طرح نیامده و حذف شده است.

۲- محتوای آن با تغییر ماهوی در پیشنهاد شماره ۱۹ لایحه آمده است.

ماده ۷۲

۱- متن این ماده در قالب ماده ۵۷ آمده است با این تفاوت که

- در قانون فعلی صدور اعتبارنامه موکول به تأیید صحت انتخابات است در حالی که در پیشنهاد طرح موکول به عدم ابطال انتخابات است.

- در متن پیشنهادی طرح عبارت «پس از تأیید صحت انتخابات به وسیله شورای نگهبان» حذف شده است.

۲- در پیشنهاد شماره ۲۰ لایحه متن جدیدی پیشنهاد شده که جایگزین مواد ۷۲ و ۷۳ گردد در این پیشنهاد اولاً: ۱۰ روز پس از ارسال پرونده به شورای نگهبان و عدم اظهار نظر به دستور وزارت کشور اعتبارنامه منتخبان صادر می‌گردد.

دوماً: ناظران شورای نگهبان نیز ملزم به امضا و مهر کردن اعتبارنامه‌ها هستند.

سوماً: مهلت ۱۰ روزه با تقاضای شورای نگهبان فقط یک بار قابل تمدید است.

ماده ۷۳

۱- متن این ماده در قالب ماده ۷۶ طرح آمده است.

- عبارت «... پنج نسخه (یک نسخه برای شورای نگهبان ظرف مدت ۴۸ ساعت» تغییر یافته و جدید است.

- تبصره ماده ۷۶ طرح جدید و اضافه شده است و در واقع نقص ماده ۷۳ را برطرف نموده و آن را تکمیل

نموده است.

مواد ۷۴ و ۷۵

۱- در ماده ۷۴ قانون فعلی فقط مجازات مربوط به ایجاد رعب و وحشت در انتخابات موضوع بند ۱۶ ماده ۶۹ تعیین شده که حسب مورد تا ۷۴ ضربه شلاق و یا علاوه بر ۷۴ ضربه شلاق حداکثر تا ۲ سال حبس می باشد.

در طرح، مجازات جرم مذکور (موضوع بند ۱۵ ماده ۶۸ طرح) در ماده ۸۰ آمده است که حبس از ۶ ماه تا ۳ سال می باشد.

۲- در ماده ۷۵ قانون فعلی برای جرم دخالت در انتخابات با سمت مجعول مجازات تا ۵۰ ضربه شلاق و در صورت ایجاد اغتشاش و اختلال در انتخابات از یک تا ۵ سال حبس پیش بینی شده است. در طرح پیشنهادی مجازات جرم مذکور (موضوع بند ۱۶ ماده ۶۸ طرح) ۶ ماه تا ۳ سال حبس پیش بینی شده است.

۳- در طرح پیشنهادی برای جرائم موضوع بندهای ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳ و ۱۴ (موضوع ماده ۶۵ قانون فعلی و ماده ۶۸ طرح) نیز مجازات پیش بینی شده است در حالی که در قانون فعلی برای جرائم مذکور هیچ ضمانت اجرا و مجازاتی پیش بینی نشده است.

ماده ۷۶

۱- متن ماده مذکور در قالب ماده ۸۲ طرح بیان شده است - مجازات مربوط تغییر نکرده فقط عبارت «با رأی مراجع صالحه» اضافه شده است.

ماده ۷۷

این ماده مجازات تخلف از ماده ۳۵ را بیان نموده است.

متن این ماده در طرح در قالب ماده ۸۴ آمده است نهایت این که مجازات مذکور برای تبصره ۲ ماده ۴۰ طرح (یعنی همان تبصره ۲ ماده ۴۱ قانون فعلی) نیز پیش بینی شده است.

ماده ۷۷ مکرر

این ماده مجازات تخلف از ماده ۵۷ را پیش بینی نمود، که عیناً در ماده ۸۳ طرح تکرار شده است (ماده ۵۸ طرح همان ماده ۵۷ قانون فعلی است).

ماده ۷۸

این ماده مجازات تخلف از مواد ۲۴ و ۵۴ قانون فعلی را پیش بینی نموده است. عین همین مجازات برای همان جرائم موضوع مواد ۲۶ و ۵۳ طرح در قالب ماده ۸۵ بیان شده است. عبارت «با رأی هیئت تخلفات اداری» اضافه شده است.

ماده ۷۹

این ماده مجازات تخلف از ماده ۵۸ قانون فعلی را بیان نموده است.

عین همین مجازات برای همان جرم (موضوع ماده ۵۹ طرح) در طرح در قالب ماده ۸۶ طرح مقرر گردیده است.

ماده ۸۰

این ماده مجازات تخلف از ماده ۶۰ قانون فعلی را پیش بینی نموده است عین همین مجازات برای همان جرم

(موضوع ماده ۶۲ طرح) در ماده ۸۷ طرح مقرر گردیده است. عبارت «با رأی مراجع صالحه» در سطر سوم اضافه شده است.

ماده ۸۱

متن این ماده در قالب ماده ۸۸ طرح آمده است و محرومیت دو دوره تبدیل به ۸ سال شده است.

ماده ۸۲

محتوای این ماده در قالب ماده ۸۹ طرح آمده است و مجازات‌های مقرر برای نویسنده مقاله و مدیر نشریه را حذف نموده و فقط مجازات تعطیل نشریه را پیش‌بینی نموده است.

ماده ۸۳

این ماده مجازات تخلف از ماده ۶۳ قانون را مقرر نموده است.

محتوای این ماده در قالب ماده ۹۰ طرح آمده است با این تفاوت که به جای ماده ۶۶ به ماده ۶۵ اشاره شده است. چراکه در جرم موضوع ماده ۶۳ قانون در طرح موضوع ماده ۶۶ است نه ۶۵.

ماده ۸۴

محتوای این ماده در قالب ماده ۹۰ طرح آمده است.

عبارت «ضمناً متخلفان مدت ۸ سال از عضویت در هیئت‌های نظارت محروم خواهند شد» به ذیل تبصره اضافه شده است.

ماده ۸۵

متن این ماده عیناً در ماده ۹۲ طرح تکرار شده است.

فصل دهم قانون

۱- عبارت «تمهید مقدمات» به عنوان فصل اضافه شده است.

۲- شماره مواد ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۰ و ۹۱ به ترتیب به ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷ و ۹۸ تغییر یافته است.

۳- محتوای ماده ۹۰ قانون در قالب ماده ۹۷ آمده و عبارت «با کسب نظر از هیئت مرکزی نظارت بر انتخابات» اضافه شده است.

۴- ماده ۹۱ نیز در قالب ماده ۹۸ آمده و دو سطر آخر ماده حذف شده است.